

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **fizjoterapia**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Uniwersytet
Medyczny w Lublinie**

Data przeprowadzenia wizytacji: **4-5 marca 2024 r.**

Warszawa, 2024

Spis treści

---

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	4
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	5
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	5
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	8
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	13
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	17
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	20
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	23
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	25
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	28
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	32
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	34

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: prof. dr hab. Anna Marchewka, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Krystyna Rożek-Piechura, ekspert PKA
2. dr hab. Rajmund Tomik, członek PKA
3. dr Damian Strojny, ekspert PKA ds. pracodawców
4. Martyna Cholewik, ekspert PKA ds. studenckich
5. Edyta Lasota-Betżek, sekretarz zespołu oceniającego PKA

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku fizjoterapia, prowadzonym w Uniwersytecie Medycznym w Lublinie, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2023/2024. PKA po raz kolejny oceniła jakość kształcenia na tym kierunku. Poprzednia wizytacja zespołu oceniającego PKA (dalej: ZO PKA) miała miejsce w 2017 r. Zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej Uchwałą Nr 573/2017 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 26 października 2017 r. w sprawie oceny programowej na kierunku fizjoterapia prowadzonym na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Lublinie na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym.

Odbyta obecnie wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Raport ZO PKA opracowano po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię Raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, przeprowadzonych hospitacji zajęć, analizy losowo wybranych prac zaliczeniowych oraz dokumentacji wymaganej regulaminem dyplomowania, dokonanego przeglądu infrastruktury dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni, pracownikami, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz ze studentami kierunku.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków ZO PKA, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	fizjoterapia	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	jednolite studia magisterskie	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki o zdrowiu - 70% nauki medyczne - 25% nauki o kulturze fizycznej - 5%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	10 semestrów 300 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	58 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	335	
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	3700	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	242	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	163,5	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	16	

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

	przez zespół oceniający PKA⁵ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

⁵ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Koncepcja i cele kształcenia na ocenianym kierunku studiów wpisują się w przyjętą w 2022 r. przez Senat Uczelni Misję i Strategię rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Lublinie na lata 2023-2030 oraz są zgodne z polityką jakości Uczelni. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją Uczelni, która zakłada „tworzenie przyjaznych warunków funkcjonowania wspólnoty akademickiej, w ramach której powstaje wysokiej jakości nowoczesna oferta edukacyjna, naukowa oraz komercyjna adresowana do kręgu interesariuszy w Polsce oraz za granicą, dostosowana do aktualnych potrzeb społecznych, demograficznych i gospodarczych” oraz jej wizję.

Koncepcja kształcenia na kierunku fizjoterapia odpowiada obowiązującemu standardowi kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty oraz uwzględnia pryncypia dobrej praktyki medycyny opartej na faktach.

Kierunek fizjoterapia zapewnia zgodność oferty kształcenia z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowań w przypisanych dyscyplinach, jak i wskazuje na możliwości wykorzystywania współczesnych teorii naukowych w praktyce na rynku usług medycznych. Zgodnie z celami strategicznymi, koncepcja kształcenia zakłada przygotowanie absolwentów do wymogów rynku pracy poprzez kształtowanie umiejętności i kwalifikacji niezbędnych w pracy zawodowej fizjoterapeuty, w poczuciu odpowiedzialności za innego człowieka oraz konieczności ciągłego samodoskonalenia się.

Strategia rozwoju Uczelni uwzględnia i zawiera uwarunkowania zewnętrzne, misję i wizję Uczelni, cele operacyjne i kierunkowe oraz monitoring i ocenę jego realizacji. Koncepcja kształcenia uwzględnia strategię rozwoju Uczelni oraz kierunku fizjoterapia, w tym: zasoby i możliwości ich realizacji, potrzeby rynku pracy, wyniki monitorowania karier absolwentów oraz obowiązujące regulacje prawne. Koncepcja i cele kształcenia na kierunku fizjoterapia, zostały określone we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi, uwzględniają interesy zawodowego rynku pracy, mieszczą się w dyscyplinach *nauki medyczne* (70%), *nauki o zdrowiu* (25%) oraz *nauki o kulturze fizycznej* (5%). Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Efekty uczenia się na kierunku fizjoterapia zgodne są z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem praktycznym. Efekty uczenia się przyporządkowane są do konkretnych zajęć i są zgodne z właściwym, 7 Poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Programy studiów zostały skonstruowane tak, aby kształtować wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne pozwalające na pracę zawodową zarówno w szpitalach, przychodniach, uzdrowiskach, sanatoriach, klubach sportowych, siłowniach, gabinetach masażu i odnowy biologicznej, jak również prowadzenie własnej działalności. Integralną częścią obowiązującego programu studiów są praktyki zawodowe, które student może realizować w kraju oraz za granicą. Program studiów zawiera wszystkie ogólne i szczegółowe efekty uczenia się zawarte w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty. Absolwenci ocenianych studiów mogą kontynuować kształcenie w Szkołach Doktorskich.

Efekty uczenia się są zgodne z dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek oraz opisują aktualny stan wiedzy w dyscyplinach w sposób trafny i specyficzny. Zaproponowane w sylabusach rozwiązania umożliwiają prawidłowe funkcjonowanie systemu weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiąganych przez studentów. Są też zgodne ze standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty oraz odpowiadają kompetencjom zawodowym określonym w ustawie o zawodzie fizjoterapeuty. Koncepcja kształcenia ukierunkowana jest także na uzyskiwanie kompetencji komunikowania się w języku obcym. Określone efekty uczenia się umożliwiają opanowanie języka obcego na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu

Kształcenia Językowego oraz języka specjalistycznego z zakresu medycyny, niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty. Efekty uczenia się na ocenianym kierunku studiów zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy) – nie dotyczy.

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku fizjoterapia, na jednolitych studiach magisterskich, prowadzonych w Uniwersytecie Medycznym w Lublinie, są zgodne z misją i strategią Uczelni, odnoszą się do wiodącej dyscypliny nauki medyczne oraz do dyscyplin nauki o zdrowiu i nauki o kulturze fizycznej, do których kierunek jest przyporządkowany oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Efekty uczenia się dla ocenianego kierunku studiów są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscyplinami, do których przyporządkowano kierunek, opisują w sposób prawidłowy wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu. Efekty uczenia się zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Oceniany program studiów na kierunku fizjoterapia, na jednolitych studiach magisterskich o profilu praktycznym, realizowany w formie stacjonarnej został ustalony przez Senat Uniwersytetu Medycznego w Lublinie Uchwałą nr XXXV/2020 Senatu Uniwersytetu Medycznego w Lublinie z dnia 16 grudnia 2020 roku.

Podstawę doboru treści programowych stanowiły wymagania ogólne określone w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty; ogólne i szczegółowe efekty uczenia się; rozwój dyscyplin naukowych, do których kierunek jest przyporządkowany i do których odnoszą się efekty uczenia się; współczesne rozwiązania praktyki fizjoterapeutycznej oraz działalności zawodowej związanej z branżą medyczną; cele określone przez Uczelnię w części autorskiej oferty programu studiów; aktualny dorobek naukowy kadry w dyscyplinach naukowych, do których został przyporządkowany kierunek; doświadczenie zawodowe kadry prowadzącej zajęcia; opinie kadry prowadzącej zajęcia oraz studentów oraz opinie interesariuszy zewnętrznych, dotyczące potrzeb rynku pracy.

Kierunkowe efekty uczenia się są przypisane, zgodnie ze standardem kształcenia, grupom zajęć: A – *biomedyczne podstawy fizjoterapii* – 400 godzin, B – *nauki ogólne*, które stanowią 360 godzin (w tym 60 godz. zajęć z wychowania fizycznego), C – *podstawy fizjoterapii* – 780 godzin, D – *fizjoterapia kliniczna* – 1670 godzin, E – *metodologia badań naukowych* – 100 godzin oraz F – *praktyki fizjoterapeutyczne* – 1560 godzin, a także zajęcia z autorskiej oferty Uczelni, które obejmują ogółem 500 godzin. Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się, aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, a także uwzględniają aktualny stan zawodowego rynku pracy, z wyjątkiem zajęć z klinicznych podstaw fizjoterapii w różnych specjalnościach, np. geriatry czy onkologii, do których w zakresie umiejętności dobrano niewłaściwe efekty uczenia się, tzn. przypisano im efekty uczenia się typowe dla oferty własnej uczelni, a nie wynikające ze standardu kształcenia przygotowującego do zawodu fizjoterapeuty. ZO PKA rekomenduje zweryfikowanie treści programowych potwierdzających uzyskanie odpowiednich dla tych zajęć efektów uczenia się z kategorii umiejętności. Realizowane podczas zajęć treści programowe są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Efekty uczenia się dla każdego z zajęć zostały szczegółowo opracowane i zapisane w kartach zajęć/sylabusach z wyszczególnieniem wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych.

W sylabusach dla poszczególnych zajęć zapisane zostały metody weryfikacji efektów uczenia się. Obszary zainteresowań oraz dyscypliny, do których przyporządkowano kierunek, tj. nauki medyczne, nauki o zdrowiu oraz nauki o kulturze fizycznej są zbieżne z realizowanymi efektami uczenia się dla ocenianej jednostki oraz z jej działalnością naukową. Realizowane na kierunku treści programowe obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty.

Dla programu studiów na ocenianym kierunku, na poziomie jednolitych, pięcioletnich studiów magisterskich o profilu praktycznym, stacjonarnych, przyjęto następujące założenia: liczba realizowanych semestrów – 10, liczba punktów ECTS konieczna dla uzyskania kwalifikacji

odpowiadających poziomowi studiów – 300 punktów ECTS, uzyskiwany tytuł - magister. Kształcenie na jednolitych studiach magisterskich, w oparciu o obowiązujący standard kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty, obejmuje 5260 godzin z bezpośrednim udziałem studentów i nauczycieli akademickich. Razem z pracą własną studentów kształcenie obejmuje łącznie 7700 godzin (300 ECTS). Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru wynosi 16 punktów ECTS, co spełnia wymogi ww. standardu. Łączna liczba 163,5 punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne (54,5% ogółu pkt ECTS) również spełnia wymagania określone w standardzie kształcenia. Dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Program studiów, w tym plan studiów, uwzględniają sekwencje oraz proporcje zajęć, łączących wiedzę i umiejętności z obszarów: *biomedycznych podstaw fizjoterapii, nauk ogólnych, podstaw fizjoterapii, fizjoterapii klinicznej, metodologii badań naukowych i praktyk fizjoterapeutycznych*. Czas trwania studiów, nakład pracy studentów wyrażony łączną liczbą punktów ECTS i nakład pracy studentów niezbędny do osiągnięcia założonych efektów uczenia się, a także liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów zostały w planie i programie studiów prawidłowo oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się. W planie studiów ocenianego kierunku przewidziano alternatywne zajęcia do zajęć podstawowych, tzw. *zajęcia fakultatywne* np. *elementy terapii tkanek miękkich, fizjoterapia w okresie ciąży i połogu, fizjoterapia w otyłości, fizjoterapia w dysfunkcjach dna miednicy, podstawy terapii wisceralnej, diagnostyka USG narządu ruchu, fizjoterapia w chorobach jamy ustnej i narządu żucia, fizjoterapia zaburzeń chodu, seksuologia i prokreacja osób z niepełnosprawnościami, fizjoterapia w medycynie estetycznej, podstawy treningu personalnego, evidence based physiotherapy oraz fakultet interprofesjonalny: radzenie sobie ze stresem lub techniki relaksacyjne i autoterapia*.

Studenci odbywają 60 godzin zajęć z języka obcego (do wyboru *język angielski, język niemiecki, język rosyjski*), a metody stosowane podczas ćwiczeń umożliwiają realizację celów zajęć i pozwalają na opanowanie materiału z języka obcego na poziomie biegłości B2+, co jest zgodne z obowiązującym standardem kształcenia, w którym zapisano, iż na studiach na kierunku fizjoterapia konieczne jest opanowanie materiału z języka obcego na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Zdaniem ZO PKA jest to niewystarczająca liczba godzin do opanowania zamierzonych efektów uczenia się dla uzyskania przez studentów poziomu B2+, zważywszy, iż Uczelnia nie przeprowadza testu kwalifikującego umiejętności języka przed rozpoczęciem kursu.

Plan studiów obejmuje zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, którym przyporządkowano liczbę punktów ECTS nie mniejszą niż jest to określone w wymaganiach. Program studiów uwzględnia również zajęcia z wychowania fizycznego. W Uczelni stosowany jest *e-learning*: 1245 godzin zajęć, w tym głównie wykłady, są realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie przekraczają 25% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów.

Metody kształcenia zaplanowane do realizacji odpowiednich treści programowych są różnorodne, trafne i specyficzne. Uwzględniają odmienność tych treści i odpowiadają stosowanym rodzajom treści. Inne metody zaplanowano dla realizacji treści teoretycznych, inne dla wykonania praktycznych zadań i opanowania umiejętności, a jeszcze inne w przypadku zajęć realizowanych przy wykorzystaniu metod i technik kształcenia na odległość. Wykorzystywane w Uczelni metody kształcenia mają na celu osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Wśród metod, form i środków dydaktycznych odpowiednio dla zajęć i efektów uczenia stosowane są metody podające

umożliwiające przyswojenie gotowej wiedzy w trakcie różnych form wykładów, wzbogacone treściami multimedialnymi, pokazami, które stanowią kanwę do nabywania określonych umiejętności, metody problemowe umożliwiające nabywanie umiejętności przez odkrywanie na podstawie wiedzy nabytej w drodze przekazu i wiedzy przyswojonej w ramach samodzielnej pracy indywidualnej, metody praktyczne kształcące umiejętności poprzez praktyczne działania studentów, w tym symulacje, praca z pacjentem, metody aktywizujące, umożliwiające nabywanie umiejętności poprzez integrowanie wiedzy z rozwiązywaniem praktycznych zadań problemowych. Wykorzystywane są prezentacje multimedialne, plansze. Przyjęte na ocenianym kierunku metody kształcenia są różnorodne, uwzględniają najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, w tym metody i techniki kształcenia na odległość, stymulują studentów do aktywnej pracy w procesie uczenia się, umożliwiają przygotowanie do samodzielnej działalności zawodowej i naukowej. Kształcenie na odległość wpisane w organizację studiów jest formą ułatwiającą komunikację w dowolnie wybranym przez studenta momencie oraz zapewnia dostęp do materiałów obejmujących tematykę poszczególnych zajęć. Całokształt stosowanych metod kształcenia oraz pedagogiczne podejście kadry dydaktycznej do studiujących daje gwarancję dostosowania procesu kształcenia do różnych potrzeb indywidualnych studentów, w tym do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Reasumując, przyjęte na ocenianym kierunku metody kształcenia zapewniają osiągnięcie założonych efektów uczenia się.

Wewnętrzne regulacje prawne określają liczebności grup studenckich: grupy ćwiczeniowe liczą od 12 do 20 osób, grupy językowe – do 20 osób, grupy seminaryjne – do 20 osób, grupy laboratoryjne – od 12 do 16 osób oraz grupy kliniczne – od 5 do 6 osób.

Program studiów przewiduje praktyki fizjoterapeutyczne w wymiarze zgodnym ze standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty (1560 godzin), którym przypisano 58 punktów ECTS. Są to: praktyka asystencka – 150 godzin (5 ECTS) – po II semestrze; wakacyjna praktyka z kinezyterapii – 300 godzin (11 ECTS) – po IV semestrze; praktyka z fizjoterapii, fizykoterapii i masażu – 100 godzin (4 ECTS) – w trakcie V semestru; wakacyjna praktyka profilowana (wybieralna) – 200 godzin (7 ECTS) – po VI semestrze; praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu – 100 godzin (5 ECTS) – w trakcie VII semestru; wakacyjna praktyka profilowana – wybieralna – 200 godzin (7 ECTS) – po VIII semestrze; wakacyjna praktyka profilowana (wybieralna) – 510 godzin (20 ECTS) – w trakcie X semestru.

W trakcie praktyk zawodowych studenci m.in. zapoznają się z zasadami prowadzenia dokumentacji pacjenta, uczą się współpracy z członkami zespołu rehabilitacyjnego, doskonalą umiejętność przeprowadzania badania fizykalnego pacjenta oraz właściwego doboru i stosowania sprzętu rehabilitacyjnego oraz przedmiotów zaopatrzenia ortopedycznego, a także poznają problemy pacjenta związane z chorobą i niepełnosprawnością.

Warunkiem zaliczenia praktyk zawodowych jest obecność studenta na tych zajęciach i uzyskanie przez niego założonych efektów uczenia się co najmniej na poziomie minimalnym (ocena 3,0), co odnotowuje się w dzienniczku. Taki sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań jest trafnie dobrany i umożliwia skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów, zwłaszcza że ocena opiekuna praktyk ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się.

Koordynatorem kształcenia praktycznego na kierunku jest nauczyciel akademicki legitymujący się stopniem naukowym doktora habilitowanego, a opiekunami praktyk – 4 nauczycieli akademickich: doktor habilitowany (koordynator kształcenia praktycznego na kierunku), 2 doktorów i 1 magister.

Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczba opiekunów praktyk zawodowych umożliwiają prawidłową realizację praktyk.

Praktyki zawodowe odbywają się w podmiotach, których infrastruktura i wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, a także umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Są to na przykład: Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny nr 4 w Lublinie, Uniwersytecki Szpital Dziecięcy w Lublinie, NZOZ Sanus Jacek Madej sp. z o.o. w Lublinie, Zakład Leczniczy „Uzdrowisko Nałęczów” SA w Nałęczowie i Sanatorium Uzdrowskie „Złocień” w Ustroniu.

Na kierunku obowiązuje *Regulamin kształcenia praktycznego* (stanowiący załącznik do *Procedury organizacji kształcenia praktycznego*), w którym wskazano osoby odpowiedzialne za organizację praktyk zawodowych i nadzór nad nimi (wydziałowy koordynator kształcenia praktycznego, koordynator kształcenia praktycznego na kierunku, opiekun praktyk w katedrze, zakładzie lub pracowni, opiekun praktyk w miejscu ich realizacji), a także określono obowiązki tych osób, prawa i obowiązki praktykantów, warunki zaliczenia praktyk i procedurę ich hospitacji.

Student może odbyć praktyki zawodowe grupowo lub indywidualnie. Zanim jednak Uczelnia zawrze umowę o współpracy z potencjalnym miejscem praktyk, weryfikuje, czy umożliwi ono osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Pod uwagę bierze się m.in. to, czy instytucja była wcześniej wybierana jako miejsce praktyk i czy usługi, które świadczy, odpowiadają specyfice kierunku, a także wykształcenie, kwalifikacje i doświadczenie osób prowadzących kształcenie praktyczne, wyposażenie placówki w nowoczesny sprzęt i pomieszczenia do realizacji zajęć ze studentami, jej zaplecze socjalne oraz organizowanie przez nią szkoleń lub wykładów, w których mogliby uczestniczyć studenci. Kryteria te wraz z przypisanymi im punktami zawiera załącznik do *Procedury organizacji kształcenia praktycznego*.

Program praktyk zawodowych, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia Uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk oraz efekty uczenia się osiągane na praktykach podlegają systematycznej ocenie, której wyniki są wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk. Sprzyjają temu z jednej strony hospitacje praktyk, polegające m.in. na osobistej wizycie w miejscu odbywania praktyk oraz telefonicznym kontakcie z osobą prowadzącą praktyki (do ich przeprowadzania uprawnieni są: kierownicy katedr, zakładów i pracowni, wydziałowy koordynator kształcenia praktycznego, wydziałowy koordynator kształcenia na kierunku oraz opiekunowie kształcenia praktycznego w katedrach, zakładach i pracowniach), a z drugiej posiedzenia Wydziałowego Zespołu ds. Programów Studiów. Ponadto nauczyciele akademicy zaangażowani w praktyki podlegają, zgodnie z ustawą, ocenom okresowym.

Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych przewiduje zajęcia od poniedziałku do piątku na ogół w godzinach od 9.00 do 20.00. Przerwy między blokami trwają od 15 do 45 minut. Takie rozplanowanie zajęć jest odpowiednie.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowanie z zakresu dyscyplin: nauki medyczne, nauki o zdrowiu i nauki o kulturze fizycznej, do których kierunku jest przyporządkowany, normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku fizjoterapia. Treści programowe obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty. Czas trwania studiów oraz nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się wyrażony punktami ECTS w stosunku do szacowanego czasu pracy studenta jest poprawnie określony. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów spełnia wymagania określone w obowiązujących przepisach. Dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach są właściwe. Harmonogram realizacji programu studiów umożliwia wybór zajęć, zgodnie z obowiązującymi przepisami, według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. Harmonogram realizacji programu studiów obejmuje zajęcia związane z kształtowaniem umiejętności praktycznych, w wymaganym wymiarze punktów ECTS, zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości języka obcego, a także zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się studia stacjonarnych, rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się, a czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach. Są one zgodne z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Rekomendacje

1. Rekomenduje się zweryfikowanie treści programowych realizowanych w ramach zajęć z klinicznych podstaw fizjoterapii w określonych dziedzinach medycyny, potwierdzających uzyskanie odpowiednich dla tych zajęć efektów uczenia się z kategorii umiejętności.
2. Rekomenduje się zwiększenie liczby godzin zajęć z języka obcego, która pozwoli na osiągnięcie zamierzonych efektów uczenia się odpowiednich dla poziomu B2+.

Zalecenia

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Organizację procesu rekrutacji kandydatów oraz tryb działania Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej regulują zarządzenia Rektora Uniwersytetu Medycznego w Lublinie. Zasady i warunki rekrutacji oraz limity przyjęć określone zostały w corocznie podejmowanych uchwałach Senatu Uniwersytetu Medycznego w Lublinie. Kandydat musi zarejestrować się elektronicznie, po przyjęciu złożyć wymagane dokumenty. W postępowaniu rekrutacyjnym uwzględnia się wyniki uzyskane z następujących przedmiotów:

- obowiązkowo: z biologii na poziomie rozszerzonym,
- do wyboru – na poziomie podstawowym lub rozszerzonym: z matematyki lub języka obcego nowożytnego (część ustna lub pisemna).

Zasady przyjęć na studia laureatów oraz finalistów olimpiad stopnia centralnego, olimpiad międzynarodowych oraz laureatów konkursów międzynarodowych i krajowych określa uchwała Senatu. Przyjęcie na studia następuje poprzez wpis na listę studentów na podstawie wyników postępowania rekrutacyjnego. Odmowa przyjęcia na studia następuje w drodze decyzji administracyjnej, od której kandydatowi przysługuje odwołanie. Zasady te są obiektywne, przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się na kierunku fizjoterapia. Na stronie internetowej w części związanej z rekrutacją znajdują się informacje na temat oczekiwanych kompetencji cyfrowych kandydatów na studia.

Efekty uczenia się uzyskane poza edukacją formalną nie są potwierdzane dla programów studiów, realizowanych w oparciu o obowiązujące standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu, m.in. dla kierunku fizjoterapia.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej określono w uchwale Senatu, na podstawie zapisów określonych w § 12 Regulaminu Studiów. Procedurę składania i rozpatrywania wniosków o przeniesienie oraz wykaz niezbędnych dokumentów określa zarządzenie Rektora w sprawie zasad składania i rozpatrywania wniosków o przeniesienie z innej uczelni. Na studia na kierunku fizjoterapia student może przenieść się z innej uczelni najwcześniej po zaliczeniu pierwszego roku i najpóźniej na trzeci rok studiów, wyłącznie na zwolnione miejsca w ramach obowiązujących limitów. Przeniesienie może nastąpić jedynie z początkiem roku akademickiego. Student, który rozpoczął studia za granicą, może przenieść się tylko na studia niestacjonarne pod warunkiem, że Uniwersytet prowadzi w danym roku akademickim kształcenie w formie niestacjonarnej. Nie dotyczy to studentów przenoszących się na studia prowadzone w języku angielskim. Zgody na przeniesienie nie może otrzymać student, który nie zaliczył roku, lub któremu Uczelnia nie może zapewnić realizacji zajęć wynikających z różnic programowych ustalonych na podstawie analizy porównawczej programów studiów, z uwagi na zakres stwierdzonych różnic. Analiza dokumentacji przeniesienia studenta z innej uczelni wykazała poprawność przeprowadzonej procedury.

Zasady i procedury dyplomowania ustalono w Regulaminie studiów (9. Ukończenie studiów), w procedurze dyplomowania na Wydziale Nauk o Zdrowiu zatwierdzonej na posiedzeniu Kolegium Dziekańskiego oraz Zasadach dotyczących egzaminu dyplomowego na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Lublinie – studia drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie. Pracę dyplomową student wykonuje pod kierunkiem uprawnionego nauczyciela akademickiego posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora, z zastrzeżeniem, że powierzenie promotorstwa wymaga uzyskania pozytywnej opinii kierownika jednostki organizacyjnej. Recenzentem pracy dyplomowej może być nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień naukowy doktora. Temat pracy powinien być ustalony na 3 semestry przed ich ukończeniem, kryterium w doborze tematu pracy dyplomowej jest związek z problematyką studiów na kierunku fizjoterapia. Praca dyplomowa ma być pracą pisemną (praca empiryczna, z wyjątkiem prac historycznych), rozwiązującą problem praktyczny, jak i odzwierciedlającą aktualny stan wiedzy i jej zastosowań z zakresu dyscypliny naukowej nauki medyczne, nauki o zdrowiu lub nauki o kulturze fizycznej, a także praktyki fizjoterapeutycznej. Prace są kontrolowane z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego. Egzamin dyplomowy na jednolitych studiach magisterskich, zgodnie z Regulaminem Studiów jest egzaminem teoretycznym, złożonym z ustnej prezentacji założeń pracy dyplomowej oraz odpowiedzi ustnej na dwa pytania, w formie zadań egzaminacyjnych. Zadania i pytania (teoretyczne i praktyczne) do egzaminu dyplomowego znajdują się na stronie internetowej. Wśród 80-ciu zagadnień znajdują się takie, które związane są z efektami uczenia się przyjętymi dla kierunku fizjoterapia, są one adekwatne do wiedzy przekazywanej w trakcie zajęć. Wynik studiów oblicza się według wzoru uwzględniającego średnią ocen z poszczególnych modułów zajęć oraz pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego. Analiza prac dyplomowych w trakcie wizytacji nie wykazała żadnych nieprawidłowości dotyczących tematyki prac, adekwatności ocen do wartości pracy oraz przebiegu egzaminu dyplomowego.

Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się opisano w Regulaminie studiów (4. Zasady i tryb zaliczania semestru/roku studiów). Określono prawa i obowiązki studenta związane z zaliczaniem modułów zajęć, zdawaniem egzaminów, zaliczaniem etapów studiów i zakończeniem procesu kształcenia. Rozwiązania zawarte w Regulaminie studiów wprowadzają odpowiednie regulacje związane z zaliczaniem zajęć i etapów kształcenia, określają ramy organizacyjne dla procesu weryfikacji osiągnięć studenta, formułują uprawnienia

odwoławcze oraz określają konsekwencje braku zaliczenia. Szczegółowe kryteria ocen oraz zasady zaliczania zajęć są opisane w wewnętrznych regulaminach przedmiotowych sporządzonych przez jednostki organizacyjne realizujące dane zajęcia. W sylabusach zajęć znajduje się część „Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: (należy opisać końcowe zaliczenie/egzamin)”, w których są opisane szczegółowe zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się dla określonych zajęć. W § 33 uwzględniono postępowanie w przypadku, gdy student zgłasza zastrzeżenia dotyczące prawidłowości przeprowadzenia, warunków lub oceny egzaminu bądź zaliczenia zajęć. Uwzględniono specyficzne potrzeby studentów z niepełnosprawnościami, którzy mają prawo do zapewnienia dostępności procesu weryfikacji efektów uczenia się, w tym zapewnienia równoważności formy i obiektywności oceny, poprzez m.in.: zapewnienie dostępnych form, miejsca, warunków oraz odpowiedniej organizacji, weryfikację efektów uczenia się w terminach uwzględniających szczególne potrzeby studenta, zaliczanie zajęć w trybie indywidualnym, przesuwania terminów lub ich przywracania. Na ocenianym kierunku studiów przewidziano wykorzystywanie metod i technik kształcenia na odległość. Zgodnie z zarządzeniem Rektora w sprawie zasad weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w Uniwersytecie Medycznym w Lublinie weryfikacja efektów uczenia się w formie zdalnej wymaga uzyskania akceptacji Dziekana oraz, jeśli zachodzi taka potrzeba, zaktualizowania sylabusu. Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów, zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość, określają zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej oraz określają zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych.

Jako główne metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się w zakresie wiedzy stosuje się najczęściej formę egzaminu/zaliczenia pisemnego lub ustnego. Oceny dokonuje się na podstawie wyników: testu wielokrotnego wyboru, testu wielokrotnej odpowiedzi, testu jednokrotnego wyboru, testu dopasowania, pytań otwartych lub opisowych, krótkich pytań ustrukturyzowanych, esejów, raportów, opisów przypadku, pisemnych prac etapowych w formie m.in.: referatów, prezentacji, scenariuszy/konspektów do zajęć. Efekty uczenia się z zakresu umiejętności weryfikowane są głównie w ramach klasycznych zaliczeń/egzaminów praktycznych, zaliczeń/egzaminów w oparciu o analizę problemu/przypadku etycznego i/lub klinicznego w formie pisemnej lub ustnej, itp., a także w czasie bezpośredniej obserwacji zachowań studenta w czasie wykonywania zleconego zadania w warunkach symulowanych oraz rzeczywistych. Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się w kategorii umiejętności w zakresie komunikowania się oraz proceduralnych (manualnych), wymaga bezpośredniej obserwacji studenta demonstrującego umiejętność w standaryzowanych warunkach. W zakresie kompetencji społecznych, najczęściej stosowaną metodą weryfikacji jest obserwacja. Ponadto do monitorowania stopnia osiągnięcia tej grupy efektów uczenia się stosuje się ocenę pracy oraz wypowiedzi i aktywności studenta na zajęciach, jak również efekty osiągnięte przez realizację zadań uwzględniających gotowość studenta do podejmowania działań. Ich dobór do poszczególnych zajęć lub grup zajęć znajduje się w części „Przykładowe metody weryfikacji efektów uczenia się” sylabusów poszczególnych zajęć. Dla praktyk zawodowych przykładowe metody weryfikacji efektów uczenia się zawarte w sylabusach akcentują weryfikację umiejętności praktycznych. W przypadku zajęć z języków obcych uwzględniono weryfikację umiejętności porozumiewania się na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Analiza sylabusów wykazała, że metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się dla umiejętności praktycznych

są adekwatne do profilu praktycznego ocenianego kierunku studiów. Analiza dokumentacji zakończonych zajęć nie wykazała nieprawidłowości.

Dowodami na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się są prace etapowe i egzaminacyjne oraz dzienniki praktyk. Ich rodzaj, forma, tematyka i metodyka są dostosowane do poziomu i profilu studiów, efektów uczenia się oraz praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla ocenianego kierunku studiów. Udokumentowaniem osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych określonych dla kształcenia praktycznego jest Dzienniczek umiejętności praktycznych w zawodzie fizjoterapeuty. Analiza prac etapowych w trakcie wizytacji wykazała ich poprawność oraz gromadzenie dokumentacji egzaminów i zaliczeń. Wykazano liczne przykłady publikacji studentów związanych z programem studiów. Studenci uczestniczą w wydarzeniach skierowanych do społeczności lokalnej, takich jak: warsztaty dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych, program Medycznego Forum Edukacyjnego, Festiwal Nauki.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się ocenianego kierunku studiów. Są one bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na tym kierunku. Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej zapewniają możliwość identyfikacji wcześniej uzyskanych efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Zapewniają one bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen, określają zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów i na ich zakończenie oraz określają zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem. Metody

weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie wiedzy. Stosowane metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się na kierunku fizjoterapia umożliwiają sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych, kompetencji fizjoterapeutycznych oraz przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej związanej z fizjoterapią i obszarem ochrony zdrowia. Uczelnia umożliwia sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2+. Prace etapowe i egzaminacyjne oraz dzienniki praktyk są dostosowane do poziomu i profilu studiów, efektów uczenia się oraz praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla ocenianego kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Łączna liczba nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia na kierunku fizjoterapia wynosi 157 osób. Są to nauczyciele akademicki Wydziału Nauk o Zdrowiu, Wydziału Lekarskiego, Wydziału Nauk Medycznych oraz Wydziału Biomedycznego, przy czym 39 pracowników posiada prawo wykonywania zawodu fizjoterapeuty, a 2 – tytuł specjalisty w dziedzinie fizjoterapia. W tej grupie jest 11 profesorów tytularnych, 18 doktorów habilitowanych, 81 doktorów i 33 magistrów. Kształcenie na kierunku prowadzi ponadto 14 lekarzy. Struktura kwalifikacji naukowych i zawodowych umożliwia prawidłową realizację zajęć. Liczebność kadry w stosunku do liczby studentów nie budzi zastrzeżeń. W dokumentacji Uczelnia wykazała, że osoby prowadzące zajęcia legitymują się aktualnym i udokumentowanym dorobkiem naukowym związanym z dziedziną nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w szczególności z fizjoterapią. Doświadczenie zawodowe kadry dydaktycznej gwarantuje właściwe przekazywanie wiedzy i umiejętności, umożliwiając studentom osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla praktycznego profilu studiów. Osoby prowadzące zajęcia jako lektorzy nauki języków obcych, legitymują się odpowiednim wykształceniem filologicznym i dorobkiem dydaktycznym. Struktura kwalifikacji kadry, biorąc pod uwagę udokumentowany oraz aktualny dorobek naukowy i zawodowy, ma charakter kompleksowy, umożliwia przekazywanie studentom przede wszystkim praktycznych

aspektów wiedzy, co związane jest z praktycznym profilem studiów. Zajęcia prowadzone są przez nauczycieli akademickich lub inne osoby, posiadające kompetencje zawodowe lub naukowe adekwatne do prowadzonych zajęć oraz doświadczenie zawodowe w zakresie właściwym dla prowadzonych zajęć. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne z grupy C. Podstawy fizjoterapii są prowadzone przez fizjoterapeutów posiadających doświadczenie zawodowe adekwatne do prowadzonych zajęć. Zajęcia z grupy zajęć D. Fizjoterapia kliniczna są prowadzone przez fizjoterapeutów lub lekarzy posiadających tytuł specjalisty lub specjalizację oraz doświadczenie zawodowe we właściwym zakresie. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne z zakresu: fizjoterapii klinicznej w dysfunkcjach układu ruchu, fizjoterapii w chorobach wewnętrznych oraz diagnostyki funkcjonalnej i planowania fizjoterapii są prowadzone przez fizjoterapeutów posiadających doświadczenie zawodowe w zakresie właściwym dla prowadzonych zajęć. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne z udziałem pacjentów są realizowane pod nadzorem nauczycieli akademickich. Praktyki fizjoterapeutyczne są realizowane pod kierunkiem fizjoterapeuty, a nadzór nad prowadzeniem praktyk zawodowych sprawuje opiekun praktyk z uczelni.

Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli umożliwia prawidłową realizację zajęć. Doboru nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć dokonuje kierownik zakładu, proces ten nie budzi u nauczycieli zastrzeżeń, uznawany jest za transparentny, adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć. Na wydziale funkcjonuje Zespół ds. Weryfikacji i kwalifikacji kadry dydaktycznej powołany przez dziekana, który weryfikuje obsadę kadrową poszczególnych zajęć. Przyjęte zasady doboru nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów i ich kwalifikacje są w pełni zgodne z zapisami standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty.

W raporcie samooceny przedstawione zostały szczegółowe informacje dotyczące udziału wykładowców w specjalistycznych kursach i szkoleniach, podnoszących ich kwalifikacje dydaktyczne. Pracownicy Uczelni uczestniczyli w szkoleniach „Symulacja medyczna i metodyka nauczania” (CSM Uniwersytetu Medycznego w Lublinie); „MediQ – symulacja w edukacji medycznej - program rozwojowy Uniwersytetu Medycznego w Lublinie”, co pozwoliło na zdobywanie innowacyjnych umiejętności. Inną inicjatywą dydaktyczną był program „Mistrzowie Dydaktyki”, w ramach którego uczestnicy mieli możliwość podniesienia swoich kompetencji dydaktycznych. Głównym celem programu było zwiększenie umiejętności kadry akademickiej UM w zakresie stosowania nowoczesnych i innowacyjnych metod kształcenia, w tym metody tutoring, w procesie kształcenia. W Raporcie samooceny podano przykłady udziału pracowników realizujących zajęcia na kierunku fizjoterapia w konferencjach międzynarodowych i ogólnopolskich. Kompetencje dydaktyczne kadra Wydziału doskonalili też w ramach kursów medycznego języka angielskiego, organizowanych przez Uczelnię w ramach stałego wsparcia metodycznego i technicznego dla procesu kształcenia. Na Uczelni zaspokajane są potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych oraz umiejętności korzystania z metod i technik kształcenia na odległość. W tym celu Uczelnia organizuje regularne szkolenia oraz warsztaty dla nauczycieli, które mają za zadanie podwyższenie ich kompetencji dydaktycznych. W ramach tych szkoleń poruszane są także zagadnienia związane z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, metod i narzędzi w procesie nauczania. Powołano również Zespół Ustawicznego Rozwoju Sprawności Dydaktycznej, który zajmuje się wsparciem nauczycieli akademickich w rozwoju poprzez organizację ogólnodostępnych szkoleń i programów tutoringowych.

Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia są cyklicznie oceniani w zakresie aktywności naukowej, dydaktycznej, organizacyjnej, również przez studentów w zakresie spełniania

przez nich obowiązków związanych z kształceniem. W ramach funkcjonującego w Uczelni Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia, uwzględniono badania ankietowe oceniające proces kształcenia, hospitacje zajęć (w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) oraz praktyk zawodowych, wizyty ewaluacyjne, ocenę okresową i ewaluację nauczycieli akademickich oraz analizę opartą na wskaźnikach wyników egzaminów. Doskonalenie jakości kształcenia odbywa się poprzez wykorzystanie takich narzędzi, jak: hospitacje zajęć, przebiegające w oparciu o procedurę hospitacji zajęć, analizę wyników oceny ankietowej nauczycieli akademickich, ocenę okresową i coroczną ewaluację nauczycieli akademickich. Hospitacjom podlegają osoby prowadzące zajęcia. Opinie studentów są uwzględniane w ocenie okresowej nauczycieli. Procedura nie budzi u nauczycieli zastrzeżeń, uważają oni, że jej wyniki są wykorzystywane do doskonalenia procesu kształcenia.

W Uczelni uwzględnia się działania zmierzające do rozwiązywania konfliktów, reagowanie na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji kadry. W celu zapobiegania oraz przeciwdziałania występowaniu zjawiska mobbingu i dyskryminacji w zatrudnieniu w Uniwersytecie Medycznym w Lublinie, tj. zapobiegania działaniom lub zachowaniom dotyczącym pracownika lub skierowanym przeciwko pracownikowi działa zespół, w skład którego wchodzi: Mężowie Zaufania, jako mediatorzy w sprawach przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji w zatrudnieniu w środowisku pracowników uczelni oraz Komisja Antymobbingowa dla Pracowników Uniwersytetu Medycznego w Lublinie. Procedury te reguluje zarządzenie Rektora w sprawie ustalenia składu Komisji Antymobbingowej oraz powołania Rzecznika ds. Równego Traktowania i Przeciwdziałania Mobbingowi w Uniwersytecie Medycznym w Lublinie. Dla zapewnienia przestrzegania standardów życia społecznego, opartych na zasadach etyki, równości i wzajemnego szacunku powołano również Uczelniany Zespół ds. Etyki i Profesjonalizmu Uniwersytetu Medycznego w Lublinie.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia ze studentami na kierunku fizjoterapia zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się. Obsada zajęć jest zgodna z wymogami standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty. Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu

kadry. Uczelnia wspiera rozwój naukowy i zawodowy pracowników, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju. Opracowano i wdrożono procedury antymobbingowe i antydyskryminacyjne.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Zajęcia na kierunku fizjoterapia odbywają się w następujących budynkach Uniwersytetu Medycznego w Lublinie:

- Collegium Academicum,
- Collegium Anatomicum,
- Collegium Didacticum,
- Collegium Maximum,
- Collegium Medicum,
- Collegium Novum,
- Collegium Pathologicum,
- Collegium Pharmaceuticum,
- Collegium Universum,
- Hala Widowiskowo-Sportowa.

W obiektach tych znajdują się liczne pracownie specjalistyczne, w tym: kinezyterapii, terapii manualnej, masażu, fizykoterapii oraz pracownia przy Zakładzie Medycyny Sportowej. Pracownie te wyposażone są w nowoczesny sprzęt medyczny wykorzystywany w procesie rehabilitacji.

Uniwersytet Medyczny w Lublinie dysponuje także własną bazą kliniczną, w której odbywają się zajęcia o charakterze klinicznym. Należą do niej:

- Uniwersytecki Szpital Kliniczny Nr 1,
- Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Nr 4,

- Uniwersytecki Szpital Dziecięcy.

Kształcenie praktyczne odbywa się z wykorzystaniem bazy własnej w ww. szpitalach oraz publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej, przychodniach rehabilitacyjnych, a także w innych podmiotach leczniczych, z którymi Uczelnia zawiera umowy. Nawiązano również współpracę z Zakładem Leczniczym Uzdrowiska Nałęczów S.A., w którym studenci mają możliwość osiągania efektów uczenia się zarówno z modułów zajęć: balneoklimatologia i odnowa biologiczna, jak i z praktyk zawodowych.

Studenci kierunku Fizjoterapia korzystają również z międzywydziałowych i ogólnouczelnianych obiektów dydaktycznych, do których należą:

- Centrum Symulacji Medycznej,
- Biblioteka Główna,
- Czytelnia Multimedialna,
- Studium Wychowania Fizycznego i Sportu.

Zgodnie ze standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty zajęcia w grupie zajęć C. Podstawy fizjoterapii realizowane są w specjalistycznych pracowniach oraz podmiotach wykonujących działalność leczniczą posiadających odpowiednią infrastrukturę do realizacji tych zajęć. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne są realizowane w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności, w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Praktyki fizjoterapeutyczne odbywają się w oparciu o bazę dydaktyczną uczelni oraz w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, z którymi uczelnia zawarła umowy lub porozumienia w tym zakresie.

Dziekanat Wydziału Nauk o Zdrowiu mieści się w Collegium Maximum. Wizytacja Uczelni wykazała, że sale wykładowe, seminaryjne, ćwiczeniowe oraz pracownie specjalistyczne, znajdujące się w budynkach dydaktycznych oraz na terenie szpitali klinicznych, są kompleksowo wyposażone w niezbędny sprzęt multimedialny, dydaktyczny, urządzenia diagnostyczno-pomiarowe i pomoce naukowe w liczbie odpowiedniej do wielkości grup. Również pracownie specjalistyczne wyposażone są w nowoczesny sprzęt i urządzenia służące realizacji procesu kształcenia w liczbie odpowiedniej do wielkości grup. Baza dydaktyczna umożliwia prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w obszarach fizjoterapii. Pomieszczenia te są użytkowane zgodnie z przepisami BHP. Obiekty kliniczne zapewniają właściwe warunki umożliwiające pełną realizację programu studiów z praktykami zawodowymi. Kształcenie zdalne odbywa się wyłącznie za pośrednictwem Platformy e-learningowej – Moodle oraz platformy MS Teams. Nauczyciele akademicy podkreślali wsparcie ze strony Uczelni w zakresie zarówno udostępniania sprzętu do prowadzenia zajęć zdalnych, jak i w zakresie szkoleń doskonalących metodykę pracy dydaktycznej w tej formie.

Baza dydaktyczna Uczelni jest dostosowana do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwia prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Nauczyciele akademicy na spotkaniu, które odbyło się w trakcie wizytacji potwierdzili, iż ich opinia jest uwzględniana przy ocenie stanu infrastruktury i podejmowaniu przez Władze Uczelni decyzji o jej rozwoju. Studenci mają możliwość, na ustalonych warunkach, korzystania ze specjalistycznych pracowni. Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń oraz

sprzęt zgromadzony w pracowniach specjalistycznych są sprawne i nowoczesne. Uczelnia zapewnia dostęp studentów do sieci bezprzewodowej.

System biblioteczno-informacyjny Uczelni składa się z Biblioteki Głównej, Czytelni Multimedialnej (Filia Studencka) oraz księgozbiorów jednostek organizacyjnych jako bibliotek specjalistycznych. Godziny pracy biblioteki są dogodne dla studentów. Biblioteka dysponuje Czytelnią na 60 miejsc, w której zapewniony jest wolny dostęp do księgozbioru dydaktycznego wymienionego w sylabusach oraz jest możliwość zamówienia dowolnej pozycji z magazynu do skorzystania na miejscu. W Czytelni znajdują się także bieżące numery najczęściej wykorzystywanych czasopism polskich, a także stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu i wszystkich elektronicznych źródeł informacji naukowej oraz stanowisko do zasobów lokalnych niedostępnych w sieci ze względu na ograniczenia licencyjne. Czyelnicy mają możliwość bezpłatnego zeskanowania potrzebnych fragmentów. Pracownicy i studenci Uczelni mają możliwość zgłaszania nowych pozycji do zakupu. Biblioteka umożliwia korzystanie z jej zasobów dla osób z niepełnosprawnościami. Udostępniono 2 stanowiska komputerowe przeznaczone dla osób słabowidzących i niedosłyszących. Komputery wyposażono w specjalną klawiaturę dla osób słabowidzących. W ramach projektu: „Uczelnia przyjazna” – program dostępności Uniwersytetu Medycznego w Lublinie dla osób z niepełnosprawnościami, zaktualizowano programy udźwiękowiające i powiększające obrazy dla osób z niepełnosprawnościami. Ze środków ww. projektu rozszerzono także ofertę podręczników w wersji elektronicznej – zakupiono dostęp do kolejnych 324 e-książek, na platformach Ibuk i Elibrary. Na ww. komputerach zainstalowano także pakiet biurowy Microsoft Office z dedykowaną nakładką Window-Eyes.

Biblioteka zapewnia dostęp do literatury zalecanej w kartach zajęć (sylabusach), co potwierdziła weryfikacja w czasie pobytu ZO PKA w siedzibie Uczelni. Zasoby biblioteczne są aktualne i zgodne z tematyką zajęć, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w zakresie fizjoterapii. Nauczyciele i studenci w trakcie wizytacji potwierdzili zadowolenie ze współpracy z biblioteką i możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych. Mają oni również wpływ na stan tych zakupów.

Wyposażenie specjalistyczne podlega szczegółowej weryfikacji. Na Wydziale Nauk o Zdrowiu obowiązuje Protokół z oceny infrastruktury sprzętowej, w oparciu o który podejmowane są również działania na poziomie jednostek, np. Zakład Rehabilitacji i Fizjoterapii dysponuje 7 pracownikami dydaktycznymi, do której przyporządkowani zostali opiekunowie. Zadaniem opiekunów pracowni jest czuwanie nad sprawnością sprzętu i kasacja wadliwego oraz doposażanie w razie konieczności. Przeglądów aparatury dokonuje Dział Aparatury Naukowej, szczegółowe informacje o działalności tego działu znajdują się w Regulaminie Organizacyjnym UM w Lublinie.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa jest bardzo dobrze wyposażona, pracownie specjalistyczne i laboratoria badawcze oraz sale wykładowe, w których prowadzone są zajęcia na kierunku fizjoterapia są w odpowiednim stanie. Wyposażenie bazy dydaktycznej jest nowoczesne i pozwala na realizację programu studiów o profilu praktycznym i osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się. Baza kliniczna umożliwia prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w obszarze fizjoterapii. Biblioteka jest bardzo dobrze wyposażona w podręczniki i specjalistyczne czasopisma niezbędne do realizacji zajęć i umożliwia dostęp do internetowych baz danych. Wykorzystywana infrastruktura jest w pełni przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i oferuje studentom miejsca do pracy cichej i wypoczynku. Infrastruktura wykorzystywana do realizacji programu studiów jest monitorowana i oceniana oraz kontrolowana w związku z odpowiednimi przepisami dotyczącymi infrastruktury medycznej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

W związku z kształceniem na ocenianym kierunku Uczelnia współpracuje z Lubelskim Oddziałem Terenowym Krajowej Izby Fizjoterapeutów, Zakładem Fizjoterapii Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 4 w Lublinie, Uniwersyteckim Szpitalem Dziecięcym w Lublinie, NZOZ Sanus Jacek Madej sp. z o.o. w Lublinie, Manual-Med Mateusz Dektera w Lublinie, Domem Pomocy Społecznej „Kalina” w Lublinie, Zakładem Leczniczym „Uzdrowisko Nałęczów” SA w Nałęczowie, Fundacją Aktywnej Rehabilitacji, Grupą Aktywnej Rehabilitacji (Region Lubelski), Polskim Towarzystwem Fizjoterapii,

Polskim Towarzystwem Rehabilitacji oraz Stowarzyszeniem Fizjoterapia Polska. Rodzaj, zakres i zasięg działalności tych instytucji jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami, ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy, adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się, obejmujące:

- udział interesariuszy w konferencjach i innych imprezach, takich jak Dzień Otwarty Uniwersytetu Medycznego w Lublinie, Lubelski Festiwal Nauki, Spotkania z Medycznym Rynkiem Pracy i biała niedziela;
- udział studentów w wydarzeniach inicjowanych przez Klub Pracodawców przy Miejskim Urzędzie Pracy w Lublinie;
- organizowanie praktyk zawodowych;
- angażowanie przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne na ocenianym kierunku studiów;
- współpracę interesariuszy zewnętrznych z Wydziałowym Zespołem ds. Programów Studiów, Senatem UM w Lublinie, kolegium dziekańskim i opiekunami praktyk zawodowych, a co za tym idzie – zapewnienie pracodawcom wpływu na koncepcję kształcenia oraz doskonalenie programu studiów;
- uczestnictwo pracowników Uniwersytetu w spotkaniach z reprezentantami Krajowej Izby Fizjoterapeutów, a także w innych spotkaniach z pracodawcami, towarzyszących w szczególności rozpoczęciu roku akademickiego, dyplomatorium, organizacji praktyk zawodowych i posiedzeniom gremiów, w których zasiadają przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego;
- realizację programu Open To. Od Studenta do Świadomego Absolwenta, w ramach którego odbywają się m.in. spotkania tutoringowe z przedstawicielami medycznego rynku pracy.

Na Uniwersytecie obowiązuje system doskonalenia jakości kształcenia, który zakłada m.in. współpracę Uczelni z pracodawcami w zakresie jakości kształcenia oraz zbieranie opinii pracodawców o programie studiów na kierunku (w kontekście zgodności efektów uczenia się z oczekiwaniami rynku pracy) i o jego absolwentach. Analizą tych opinii zajmuje się Wydziałowy Zespół ds. Programów Studiów, w którym zasiadają także interesariusze zewnętrzni. Dane te (wyniki badań ankietowych), jak również informacje pozyskane w trakcie spotkań, także nieformalnych, przedstawicieli Uczelni z pracodawcami umożliwiają stałe doskonalenie współpracy Uniwersytetu z otoczeniem, a w konsekwencji – programu studiów.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji, z którymi Uczelnia współpracuje w związku z kształceniem na ocenianym kierunku studiów, jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej/gospodarczej i zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest systematyczna i przybiera zróżnicowane formy, adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, których wyniki są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

W Uczelni funkcjonuje Dział Współpracy z Zagranicą, którego głównym zadaniem jest wspomaganie umiędzynarodowienia procesu kształcenia w Uczelni. Ponadto Dział ten koordynuje projekty mobilności w Uczelni, nawiązuje nowe relacje z międzynarodowymi instytucjami naukowo-dydaktycznymi, wspiera współpracę bilateralną oraz gromadzi dane dotyczące mobilności studentów i pracowników.

Program Erasmus+ jest najważniejszym narzędziem umiędzynarodowienia procesu kształcenia zarówno wśród studentów, jak i pracowników prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów.

Uczelnia ma aktualnie podpisane 4 umowy bilateralne z uczelniami europejskimi dla kierunku fizjoterapia.

Zasady korzystania z programu Erasmus+ zostały jasno określone i są zrozumiałe dla zainteresowanych studentów i nauczycieli. Studenci mają możliwość odbywania za granicą części studiów bądź praktyk zawodowych, jak również staży absolwenckich. Uczelnia posiada Kartę Uczelni Erasmusa (ECHE) umożliwiającą aplikowanie i partycypowanie w projektach mobilności studentów i kadry. Wszystkie informacje dotyczące zasad realizacji programu Erasmus+ znajdują się na stronie internetowej Uczelni.

W ostatnich dwóch latach z wyjazdów zagranicznych w ramach praktyk zawodowych w programie Erasmus+ skorzystało 8 studentów kierunku Fizjoterapia, zaś 8 studentów wyjechało na studia. Z kolei na praktyki zawodowe przyjęto 10 studentów zagranicznych i 4 studentów zagranicznych na studia. W tym samym okresie z wyjazdów w celach dydaktycznych w ramach Erasmus+ skorzystało 5 nauczycieli, natomiast 2 nauczycieli akademickich przyjechało z wizytą na oceniany Wydział.

Istotnym elementem procesu umiędzynarodowienia jest także realizacja projektów międzynarodowych, w których uczestniczy kadra prowadząca zajęcia na kierunku fizjoterapia, a których Uczelnia jest koordynatorem lub partnerem.

Uczelnia, widząc potrzebę rozwijania kompetencji językowych kadry i studentów, organizuje m.in. spotkania i wykłady prowadzone w języku angielskim przez zagranicznych wykładowców w ramach wymiany Erasmus+ oraz programu „Visiting Professors in Lublin”.

W ramach projektu „Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Lublinie – II edycja” odbył się bezpłatny kurs językowy Academic English, skierowany do nauczycieli akademickich zatrudnionych na wszystkich kierunkach studiów. Celem projektu było wsparcie rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Lublinie poprzez podniesienie umiejętności językowych nauczycieli akademickich. W kursie wzięło udział 80 uczestników – pracowników na stanowiskach badawczo-dydaktycznych oraz dydaktycznych Uczelni.

W ramach podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia, nauczyciele akademicy realizujący kształcenie na kierunku Fizjoterapia współpracują z zaprzyjaźnionymi zagranicznymi instytucjami naukowymi – przykładem tych działań jest m.in. prowadzenie wykładów z przedmiotu Metodologia badań naukowych przez prof. Alvisę Palese z Udine University (Włochy), webinary dla nauczycieli akademickich i studentów ocenianego kierunku m.in. z Gerem Plaatsmanem (Clinical reasoning, screening and differential diagnosis in modern manual therapy).

W kontekście umiędzynarodowienia należy również wymienić wieloletnią współpracę z prof. Naokim Kikuchim z Department of Training Science, Nippon Sport Science University, Tokyo w Japonii w ramach międzynarodowego projektu badawczego „The genetic basis for the sport climbing performance”. Wyniki projektu badawczego zostały zaprezentowane m.in. na międzynarodowej konferencji naukowej Annual Congress of the European College of Sport Science w dniach 4-7 lipca 2023 w Paryżu oraz opublikowane w 4 publikacjach naukowych.

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia na kierunku Fizjoterapia to również organizacja konferencji międzynarodowych, w których mogą uczestniczyć czynnie zarówno pracownicy naukowcy, dydaktyczni, jak i studenci ocenianego kierunku studiów. W listopadzie 2023 roku na Wydziale Nauk o Zdrowiu odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Teoria i praktyka adaptowanej aktywności fizycznej”, która była jednym z najważniejszych wydarzeń naukowych w dziedzinie adaptowanej aktywności fizycznej. Organizacja konferencji była wynikiem współpracy Zakładu Rehabilitacji

i Fizjoterapii Wydziału Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Lublinie, Wydziału Rehabilitacji Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie oraz PTN-AAF.

Monitorowanie, weryfikacja i ocena stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia przeprowadzana jest przez Koordynatora kierunkowego programu Erasmus+ wraz z Dziekanem Wydziału Nauk o Zdrowiu, którzy zobowiązani są do dokonywania okresowej oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz jego doskonalenia, obejmującej ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku fizjoterapia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Uczelnia stwarza możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na ocenianym kierunku studiów. Nauczyciele akademicy są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych. Wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych.

Prowadzone są coroczne oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.

Reasumując szeroko podjęta współpraca międzynarodowa przekłada się na wymierne korzyści w postaci: wymiany doświadczeń, podniesienia poziomu kształcenia studentów, prowadzenia prac badawczych, wzrostu publikacji naukowych i innych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uczelnia zapewnia studentom wizytowanego kierunku studiów wszechstronne i kompleksowe wsparcie w procesie uczenia się. Dedykowane wsparcie objawia się na wielu płaszczyznach, poprzez m.in. motywowanie studentów do osiągania dobrych wyników w nauce, wielowymiarowe wsparcie osób z niepełnosprawnościami, pomoc materialną oraz bardzo szerokie wsparcie studentów w wejściu na rynek pracy. Wsparcie ma charakter systematyczny i stały.

Uczelnia zapewnia merytoryczne, organizacyjne i materialne wsparcie w przygotowaniu do działalności zawodowej. Oprócz aspektów związanych z odpowiednią ofertą programową Uczelnia dodatkowo organizuje i wspiera aktywności mające bezpośrednie przełożenie na potencjał zawodowy studentów. Prężnie działające jest Biuro Karier Uczelni. Biuro gromadzi oferty pracy, zapewnia indywidualne poradnictwo zawodowe oraz organizuje warsztaty z zakresu rozwoju umiejętności miękkich. Studenci mogą zapisać się na konsultacje z wykwalifikowanymi doradcami zawodowymi, psychologami lub coachami, którzy zapewniają wsparcie w identyfikacji predyspozycji zawodowych, wyznaczaniu celów edukacyjno-zawodowych i przygotowaniu CV. Biuro przeprowadza badania w celu identyfikacji aktualnych potrzeb pracodawców i wymagań rynkowych, które następnie przekazuje studentom. Dodatkowo studenci mają zapewniony kontakt ze specjalistami z branży medycznej dzięki cyklowi „Spotkań z Medycznym Rynkiem Pracy”. Z inicjatywy Biura zorganizowano również wydarzenie „OPEN WEEK – Pierwszy KROK w karierę” dedykowane dla studentów I roku, którego celem było dostarczenie wskazówek i rozwianie wątpliwości związanych z karierą w branży medycznej. Uczelnia realizuje również Program „Open To. Od Studenta do Świadomego Absolwenta”, w ramach którego studenci mogą wziąć udział w warsztatach i spotkaniach poruszających aspekty ważne z perspektywy potrzeb medycznego rynku pracy. Dzięki projektowi 2. STUDENTS UP! – CERTYFIKOWANE SZKOLENIA, 314 studentów kierunku fizjoterapia wzięło udział w specjalistycznych kursach zawodowych z zakresu fizjoterapii organizowanych przez Uczelnię.

Studenci kierunku fizjoterapia mają możliwość rozwoju naukowego. Na Wydziale Nauk o Zdrowiu działa 19 studenckich kół naukowych, z czego 6 funkcjonuje w jednostkach organizacyjnych powiązanych z fizjoterapią. Koła naukowe na Uczelni są zrzeszone w Studenckim Towarzystwie Naukowym i działają na podstawie regulaminu kół naukowych. Koła organizują konferencje naukowe, wyjazdy oraz warsztaty dla zainteresowanych członków. Zwieńczeniem pracy studentów w kołach naukowych są wystąpienia oraz zdobywane na konferencjach naukowych nagrody, a także otrzymane zewnętrzne granty naukowe.

Uczelnia motywuje i wspiera studentów wyróżniających się w różnych obszarach. Studenci mogą ubiegać się o studia według Indywidualnego Programu Studiów. Program ma na celu zapewnienie studentowi rozszerzenia zakresu wiedzy w wybranych specjalnościach oraz zachęceniu do udziału w pracy naukowej i działalności organizacyjnej na rzecz środowiska. Studenci uzyskujący wyróżniające wyniki w nauce lub angażujący się w pracę na rzecz społeczności akademickiej mogą otrzymać: list gratulacyjny, nagrodę rzeczową oraz przywilej wyboru preferencji w wyjeździe na praktyki i studia zagraniczne. Studenci osiągający sukcesy naukowe otrzymują możliwość uczestnictwa w obozach naukowych organizowanych przez Uniwersytet. Uczelnia wywiązuje się również z ustawowych obowiązków wsparcia materialnego dla studentów i zapewnia im możliwość uzyskiwania stypendiów socjalnych, zapomóg, stypendium rektora dla najlepszych studentów oraz stypendium dla osób z niepełnosprawnościami. Proces ubiegania się o stypendia jest jasny. Za obsługę i promocję stypendiów odpowiedzialny jest Dział Spraw Socjalnych Studentów.

Uczelnia wyraża również gotowość wsparcia studentów pod kątem finansowym i organizacyjnym w sytuacji wyrażenia przez nich zainteresowania aktywnościami sportowymi lub artystycznymi. W Uczelni działa Zespół Pieśni i Tańca, Chór Akademicki oraz Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego Uniwersytetu Medycznego w Lublinie. Członkowie sportowej kadry narodowej, rezerwy kadry narodowej lub kadry uniwersyteckiej mają zagwarantowaną możliwość uzyskania Indywidualnej Organizacji Studiów, co ułatwia im rozwój w karierze sportowej. Organizacje studenckie mogą korzystać z infrastruktury Uczelni po wcześniejszym umówieniu się, w tym ze specjalistycznych laboratoriów, Centrum Symulacji Medycznych oraz siłowni i sal w centrum sportowym. Dodatkowo studenci mają możliwość realizacji części studiów poza Uczelnią macierzystą w ramach programu Erasmus+ oraz MOSTUM. Proces rekrutacji do powyższych programów jest jasny dla studentów.

Uczelnia zapewnia wsparcie w procesie uczenia się z uwzględnieniem potrzeb wielu grup studentów. Uczelnia zapewnia szeroki zakres wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami. W Uczelni funkcjonuje Pełnomocnik Rektora ds. Studentów Niepełnosprawnych. Pełnomocnik pełni funkcję pośrednika pomiędzy Władzami Uczelni i nauczycielami akademickimi, a studentami. Pełnomocnik zapewnia poradnictwo, pomaga w dostosowywaniu zajęć i alternatywnych terminów egzaminów w zależności od specyficznych potrzeb studenta. Studenci z niepełnosprawnościami mają możliwość korzystania z zajęć dodatkowych, takich jak siłownia i basen, które są alternatywą dla zajęć w formie tradycyjnej niedostępnych dla studentów. W Uczelni wdrożony został projekt „Uczelnia przyjazna” mający na celu zapewnienie bardziej sprzyjających warunków nauki dla studentów z niepełnosprawnościami. W regulaminie studiów zgodnie z ustawą, określono zasady przyznawania Indywidualnej Organizacji Studiów. Taka możliwość obejmuje studentów z niepełnosprawnościami, studentki w ciąży, studentów będących rodzicami, studentów ze szczególnymi potrzebami ze względu na stan zdrowia, studentów uczestniczących w wymianach zagranicznych, a także studentów zajmujących się dodatkową aktywnością społeczną.

System rozstrzygania skarg i wniosków funkcjonuje w Uczelni sprawnie. Studenci mogą wybrać drogę formalną i nieformalną zgłaszania swoich postulatów. Skargi i wnioski można składać w sekretariacie Dziekanatu WNoZ od poniedziałku do piątku w godz. 09:00-14:00. Ponadto studenci otrzymują wsparcie od Opiekuna Roku, który pomaga w rozwiązywaniu bieżących problemów. Studenci mają możliwość wyrażenia swoich potrzeb w trakcie cotygodniowych spotkań z Władzami Wydziału podczas „Dziekańskich Okienek ze Studentami”. Spotkania odbywają się w formie online, co daje możliwość udziału wszystkim zainteresowanym studentom. W razie potrzeby szerokiego omówienia konkretnych zagadnień organizowane są dodatkowe spotkania stacjonarne z Dziekanem Wydziału. W przypadku

wystąpienia sytuacji konfliktowych pomiędzy studentem, a pracownikiem Uczelni student może zgłosić się do Rzecznika Praw Studenta.

Uczelnia jest odpowiednio przygotowana do wspierania osób dotkniętych zjawiskiem dyskryminacji, przemocy wśród społeczności akademickiej oraz problemami natury psychologicznej. Program studiów obejmuje obowiązkowe szkolenie BHP dla studentów I roku, którzy biorą również udział w szkoleniu z praw i obowiązków studenta odbywającym się podczas tygodnia adaptacyjnego. W razie doświadczenia dyskryminacji lub przemocy uczestnik takiej sytuacji ma prawo do złożenia skargi do Komisji Antymobbingowej dla studentów Uniwersytetu Medycznego w Lublinie. W Komisji zasiada dwóch studentów wyznaczonych przez Samorząd Studentów. W Uczelni powołana jest funkcja Rzecznika ds. Równego Traktowania i Przeciwdziałania Mobbingowi. W Uczelni działa Akademicka Pomoc Psychologiczna i Edukacyjna (APPiE), z której mogą skorzystać również studenci. Osoby korzystające z APPiE mają zapewnione profesjonalne wsparcie i pomoc psychologiczną dostępną w trzech językach (j. polski, j. angielski, j. ukraiński). Pomoc jest łatwo dostępna dzięki szybkiej rejestracji za pośrednictwem strony internetowej.

Studenci wizytowanego kierunku studiów mają zapewnioną kompleksową obsługę administracyjną. Pracownicy są przygotowani merytorycznie do pełnienia swoich funkcji. Godziny funkcjonowania dziekanatu są odpowiednie z perspektywy studenckiej. Aktualne informacje związane z tokiem studiów dostępne są przez stronę internetową Wydziału, komunikaty wysyłane za pośrednictwem systemu Wirtualna Uczelnia oraz poprzez indywidualny kontakt z pracownikami Dziekanatu. Nauczyciele akademicki są dostępni dla studentów podczas wyznaczonych godzin konsultacji oraz za pośrednictwem służbowej poczty e-mail, wykazując się dużą elastycznością i wsparciem dla studentów.

Uczelnia zapewnia odpowiednie wsparcie organom samorządu studenckiego i ich członkom. Zarówno w aspekcie finansowania, jak i organizacyjnym pomoc władz pozostaje na odpowiednim poziomie i pozwala w sposób efektywny funkcjonować przedstawicielom studenckim, co potwierdza pozytywna opinia w tym zakresie przedstawicieli samorządu studenckiego. Samorząd studencki ma zapewnioną możliwość realizowania swoich zadań i kompetencji przyznanych mu w ustawie, a studenci działający w ramach samorządu mają możliwość uczestniczenia w procesach dotyczących jakości kształcenia, opiniują programy i plany studiów oraz kandydatów wyznaczonych na ważne z perspektywy studenckiej funkcje. Samorząd posiada własną siedzibę i adekwatny do potrzeb budżet.

Uczelnia przy uwzględnieniu partycypacji studenckiej monitoruje i ewaluje szeroko pojęte wsparcie studenckie, w tym skuteczność funkcjonujących na Uczelni rozwiązań w aspekcie wsparcia studenckiego, formy wsparcia, czy poziomu zadowolenia interesariuszy wewnętrznych. Ankiety przeznaczone dla studentów uwzględniają ocenę funkcjonowania dziekanatów, organizację i plany zajęć oraz dostępność pracowników dziekanatów i władz wydziału dla studentów. Studenci mają też możliwość zgłaszania swoich uwag poprzez cykliczne spotkania z Opiekunem Roku oraz Władzami Dziekańskimi. Dodatkowo przedstawiciele studenccy zasiadają w ciałach odpowiedzialnych za poziom jakości kształcenia na Uczelni i tym samym mają wpływ na bieżące problemy studenckie i możliwości ich rozwiązania.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów kierunku fizjoterapia w Uniwersytecie Medycznym w Lublinie w procesie uczenia się prowadzone jest systematycznie, wielopłaszczyznowo i przybiera zróżnicowane formy wykorzystujące nowoczesne technologie, adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągania przez studentów efektów uczenia się. Dedykowane wsparcie odpowiada indywidualnym potrzebom oraz oczekiwaniom studentów. Przejawia się ono w opiece merytorycznej nad studentami, a także wsparciu organizacyjnym i finansowym. Proces kształcenia jest również odpowiednio wspierany poprzez obsługę administracyjną. Studenci mają możliwość ubiegania się o wsparcie finansowe. Uczelnia motywuje studentów do osiągania jak najlepszych wyników w nauce i działalności wykraczającej poza aspekt dydaktyczny. Ponadto warto podkreślić skuteczne działania prowadzące do wsparcia studentów w wejściu na rynek pracy. Sprawnie działa system skarg, próśb i zażaleń, w którym uczestniczą władze Uczelni oraz samorząd studencki. Regularnie monitoruje się poziom wsparcia i zadowolenia studentów. Wszelkie rodzaje wsparcia i działalności Uczelni dostosowane są również do różnych grup studentów, w szczególności do osób z niepełnosprawnościami.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Wydział Nauk o Zdrowiu UM w Lublinie udostępnia publicznie informacje głównie poprzez ogólnodostępną stronę internetową Uczelni oraz stronę Wydziału Nauk o Zdrowiu. Strona internetowa Uczelni dostępna jest w wersji anglojęzycznej i posiada udogodnienia dla osób z dysfunkcją narządu wzroku. Strony zapewniają łatwy i stały dostęp do aktualnych informacji wszystkim grupom interesariuszy, a w szczególności kandydatom na studia, studentom, a także pracownikom i przedsiębiorcom.

Zakładka *Uczelnia* zawiera podstawowe informacje na temat struktury i głównych zadań organów Uczelni. Zakładka *Wydziały/CEM* kieruje odbiorców do informacji na temat poszczególnych Wydziałów oraz Centrum Edukacji Medycznej. Dane dotyczące studentów i skierowane wyłącznie do nich przekazywane są za pomocą *Portalu Studenta*. Zakładka *Oferta Edukacyjna* to kompendium wiedzy na temat różnych kierunków i form studiowania, w tym studiów podyplomowych i kształcenia doktorantów. W zakładce *Rekrutacja* przyszli studenci uzyskują pełny dostęp do informacji dotyczących terminarza rekrutacji, wysokości opłat, warunków rekrutacji, ofertę dostępnych kierunków, opis procesu rejestracji elektronicznej oraz niezbędne pozostałe informacje. Na bieżąco aktualizowane są również komunikaty o dniach otwartych i innych wydarzeniach związanych z rekrutacją na studia. Wszelkie dokumenty wewnętrzne Uniwersytetu związane z procesem rekrutacji są publikowane także za pośrednictwem Biuletynu Informacji Publicznej. Baza BIP zawiera opisy bibliograficzne i teksty aktów prawnych opublikowanych na podstawie Ustawy z dnia 20 lipca 2000 roku o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych.

Zakładka *Studenci i Doktoranci* to szerokie spektrum informacji dotyczących bezpośrednio codzienności studentów Uniwersytetu Medycznego w Lublinie. Zamieszczono tam informacje na temat nauczania zdalnego, jakości kształcenia, spraw socjalnych studentów, biura karier, organizacji studenckich i kół naukowych. Są tam także plany studiów, harmonogramy a także wszystkie możliwe regulaminy i statystyki. Sylabusy od cyklu rozpoczynającego się w roku akademickim 2023/2024 znajdują się w Systemie *CEM* i są dostępne po zalogowaniu się dla studenta, jak i wszystkich pracowników Uczelni. Sylabusy zawierają szczegółowe informacje dotyczące zasad prowadzenia zajęć, wymagań dotyczących zaliczeń, zalecanych podręczników oraz informacji dotyczących efektów uczenia się.

Każdy student otrzymuje uczelniany adres *e-mail* oraz dostęp do systemu *Portal Studenta*, w którym zamieszczany jest m.in. aktualny harmonogram zajęć. Przez *Portal Studenta* studenci mają wgląd w swoje wyniki egzaminów, które są umieszczane w systemie niezwłocznie po ich uzyskaniu.

Dodatkowo zintegrowaną częścią systemu informatycznego jest platforma *MOODLE*, do której mają dostęp zarówno studenci, jak i wykładowcy. Wszyscy studenci mają również zapewniony dostęp do platformy *MS Teams*, na której odbywają się wykłady. Na platformie *e-CSM*, do której mają dostęp zarówno studenci, jak i pracownicy, znajduje się wiele aplikacji, które ułatwiają studentom naukę w Uniwersytecie.

Strona internetowa Uczelni działa w oparciu o podłączenie do kilku systemów informatycznych, takich jak: web service, baza danych, php-skryptowy język oprogramowania, CMS-system zarządzania treścią, BIP, przetargi, moduł Elektronicznych Tablic Informacyjnych, sub serwisy, systemy elektroniczne obsługujące monitory na korytarzach budynków Uczelni. Strona jest dostosowana do odbioru

w różnych rozdzielczościach z zachowaniem zasad dostępności. Informacje zamieszczane na stronie Wydziału są na bieżąco aktualizowane przez Redaktorów Wydziałowych monitorowanych przez Redaktora Naczelnego i jego zastępcę. Jakość dostępu do informacji monitorowana jest przez Sekcję Jakości Kształcenia UM na podstawie prowadzonego corocznie badania, którego podsumowaniem jest raport „Ocena warunków studiowania i jakości obsługi studentów”.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uniwersytet Medyczny w Lublinie, gdzie realizowany jest kierunek Fizjoterapia, zapewnia kandydatom na studia, studentom, pracownikom, absolwentom oraz potencjalnym pracodawcom pełny dostęp do kompleksowej, rzetelnej i zrozumiałej informacji o Uczelni i o ocenianym kierunku studiów.

Uczelnia na bieżąco monitoruje i corocznie weryfikuje treści zamieszczane na stronach internetowych, w celu aktualizacji prezentowanej publicznej informacji, zgodnie z potrzebami zainteresowanych grup odbiorców.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

W trosce o zapewnienie jakości kształcenia od 2008 roku w ramach Uniwersytetu Medycznego w Lublinie działał *Uczelniany System Zarządzania Jakością Kształcenia*, obecnie *System Doskonalenia Jakości Kształcenia (SDJK)*, który służy monitorowaniu i ocenie jakości procesu kształcenia oraz współdziałaniu z jednostkami badawczo-dydaktycznymi, w celu doskonalenia kształcenia. W ramach Wydziału Nauk o Zdrowiu, nadzór merytoryczny i organizacyjny nad jakością kształcenia sprawuje *Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia*, powoływana przez JM Rektora Uniwersytetu Medycznego w Lublinie na okres 4 lat. Posiedzeniom *Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia* przewodniczy Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, natomiast na poziomie *Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia* ustanowieni są *Pełnomocnicy Dziekana ds. Jakości Kształcenia*. Na stronie internetowej Uczelni, w zakładce *Wydziały/CEM*, a w niej w zakładce *Sekcja Jakości Kształcenia* zamieszczone są wszystkie kluczowe informacje dotyczące działalności tych struktur.

Głównymi celem *Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia* w UM w Lublinie jest zapewnienie kształcenia w Uczelni na najwyższym poziomie poprzez:

1. Ciągłe monitorowanie i analizowanie jakości procesu kształcenia.
2. Zapewnienie wsparcia i możliwości stałego rozwoju studentom, nauczycielom akademickim i pracownikom administracji uczestniczącym w procesie kształcenia.
3. Odpowiednią politykę informacyjną.
4. Współpracę z Samorządem Studenckim oraz interesariuszami zewnętrznymi w zakresie jakości kształcenia.

Realizacja w/w celów odbywa się w szczególności poprzez: badania ankietowe dotyczące oceny procesu kształcenia, hospitacje zajęć i praktyk zawodowych, ocenę okresową i ewaluację nauczycieli akademickich, analizę opartą na wskaźnikach wyników egzaminów, monitorowanie losów zawodowych absolwentów i zbieranie opinii pracodawców. W Uczelni przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów, obejmująca efekty uczenia się, system ECTS, treści programowe, metody kształcenia, w tym metody kształcenia na odległość, a także weryfikacja i ocena efektów uczenia się. Zatwierdzanie, zmiany, bądź wycofywanie programów studiów dokonywane jest w oparciu o przyjęte formalnie procedury SDJK, w których modyfikacje w programach studiów następują w sytuacji: zmiany przepisów prawa, instrukcji, zmiany przepisów określających efekty uczenia się, zmiany na skutek bieżącego i cyklicznego monitorowania realizacji programu studiów, zmiany na skutek sugestii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych oraz wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów i trendów na współczesnym rynku pracy. Przy projektowaniu programu studiów członkowie *Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia* uwzględniają misję i strategię Uczelni, jej potencjał dydaktyczny, posiadaną infrastrukturę, wyniki konsultacji z interesariuszami, a także wzorce krajowe i międzynarodowe.

Dla realizacji zadań w ramach SDJK na poziomie Wydziału Nauk o Zdrowiu (WNZ), powołane są następujące Zespoły:

1. Wydziałowy Zespół ds. Metod Oceny, Ewaluacji Realizacji Programów Studiów;
2. Wydziałowy Zespół ds. Programów Studiów;
3. Wydziałowy Zespół ds. Rekrutacji, Akredytacji i Współpracy Międzynarodowej;

4. Wydziałowy Zespół ds. Rozwoju i Ewaluacji Kadry Dydaktycznej i Studentów.

Do zakresu zadań *Wydziałowego Zespołu ds. Programów Studiów* na Wydziale Nauk o Zdrowiu UM w Lublinie należy m.in.: opracowanie dokumentacji związanej z kierunkami studiów realizowanymi na WNZ: programu studiów, macierzy efektów uczenia się, sylabusów zajęć, kart oceny studenta, kart praktyk zawodowych, dzienniczków umiejętności praktycznych przed rozpoczęciem danego cyklu kształcenia, monitorowanie prawidłowego stosowania systemu akumulacji i transferu punktów ECTS, monitorowanie zasad i procedur procesu dyplomowania, w tym wykorzystywania Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA), wdrażanie bieżących wytycznych Rady ds. Kształcenia. Członków Wydziałowych Zespołów powołuje i odwołuje Dziekan na okres kadencji Władz Wydziału Nauk o Zdrowiu.

Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów określają w Uczelni procedury SDJK, w których modyfikacje w programach studiów następują w sytuacji: zmiany przepisów prawa, instrukcji, zmiany przepisów określających efekty uczenia się, zmiany na skutek bieżącego i cyklicznego monitorowania realizacji programu studiów, zmiany na skutek sugestii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych oraz wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów i trendów na współczesnym rynku pracy. Przy projektowaniu programu studiów członkowie *Wydziałowego Zespołu ds. Programów Studiów* uwzględniają misję i strategię Uczelni, jej potencjał dydaktyczny, posiadaną infrastrukturę, wyniki konsultacji z interesariuszami, a także wzorce krajowe i międzynarodowe.

Osiągane przez studentów efekty uczenia się przypisane do poszczególnych zajęć są weryfikowane na bieżąco poprzez realizację różnego rodzaju prac etapowych. Końcową formą sprawdzenia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się jest praca dyplomowa oraz egzamin dyplomowy składany przed komisją egzaminacyjną.

Sprawująca nadzór merytoryczny nad kierunkiem studiów fizjoterapia, *Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia* zawiera w swoim składzie, obok pracowników Wydziału i kierunku, także przedstawicieli pracodawców i studentów.

Przyjęcie na studia na kierunek fizjoterapia w UM w Lublinie, odbywa się zgodnie z przyjętymi kryteriami kwalifikacji kandydatów, które są określone na stronie internetowej Uczelni. Przyjęte kryteria kwalifikacji kandydatów są jednoznaczne i wystarczające.

Reasumując, należy stwierdzić, iż w Uczelni przeprowadzana jest cykliczna ocena programu studiów, obejmująca efekty uczenia się, system ECTS, treści programowe, metody kształcenia, metody weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się, praktyki zawodowe, proces dyplomowania, a także losy zawodowe absolwentów. Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wiarygodne i miarodajne dane, analizy i źródła informacji. W realizowanej w Uczelni ocenie studiów biorą czynny udział studenci, pracodawcy i absolwenci kierunku. Wyniki przeprowadzanych w Uczelni systemowych i systematycznych czynności weryfikacyjnych są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia programu studiów na analizowanym kierunku.

Jakość kształcenia na kierunku fizjoterapia podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom przez Polską Komisję Akredytacyjną, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu programu studiów na ocenianym kierunku studiów.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zarówno na poziomie Uczelni, jak i Wydziału zapewniony jest nadzór nad kształceniem prowadzonym na kierunku fizjoterapia, powołano struktury i przypisano im kompetencje w zakresie odpowiedzialności za ewaluację i doskonalenie jakości kształcenia. W strukturze zarządzania jakością kształcenia wyznaczono osoby i gremia odpowiedzialne za nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem fizjoterapia. Określone zostały kompetencje i zakres odpowiedzialności tych osób i gremiów. W procesie systematycznej oceny programu studiów na ocenianym kierunku studiów biorą udział zarówno interesariusze wewnętrzni – studenci i pracownicy, jak i zewnętrzni – pracodawcy. Systematyczna ocena programu studiów dokonywana jest w oparciu o wyniki analizy wiarygodnych i miarodajnych danych, których źródła zostały trafnie dobrane do obszaru oceny.

Uczelnia posiada sformalizowane procedury odpowiadające za zapewnienie jakości kształcenia, które kompleksowo określają wszystkie etapy działalności poszczególnych organów i osób. Studenci, nauczyciele akademicy oraz przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego czynnie uczestniczą w tym procesie poprzez udział w organach odpowiadających za jakość kształcenia. W Uczelni prowadzi się kompleksową ewaluację systemu zapewnienia jakości kształcenia. W Uczelni funkcjonują procedury sprawdzające wdrożenie działań naprawczych.

Podsumowując, na kierunku fizjoterapia wprowadzono kompleksową i systematyczną ocenę programu studiów opartą o informacje pozyskiwane od wszystkich grup interesariuszy.

Wyniki przeprowadzanych w Uczelni systemowych i systematycznych czynności weryfikacyjnych są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

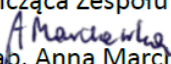
Rekomendacje

Zalecenia

Przewodnicząca Zespołu oceniającego:

Prof. dr hab. Anna Marchewka